

Časopis s podobami za slovensko mladino.

S prilogo: „Angelček“

Štev. 7.

V Ljubljani, 1. julija 1900.

Leto XXX.

Kažipot.

Še deček mlad, še zornih let
Je iti moral v širni svet.
Ko mogel ni ločiti se,
Mu skrbna mati dela je:
Še deček mlad si, zornih let,
A iti moraš v širni svet.
Ne morem jaz s teboj od tod,
Da bi kazala pravo pot;
Zato ti kažipota dam,
Najboljšega, ki ga poznam.
Če prideš, kjer se loči pot,
Ne veš stopiti kam in kod,

Ne dela naj ti to skrbi,
Ker pravo pot ti on dobi.
Če dé: „Po poti idi tej“,
Poslušaj ga zvesto vselej.
Če reče: „Tam je prava pot,
Katera pelje brez nezdod“,
Ga istotako slušaj ti,
Ker on resnico govori.
On hodil bo s teboj vsekdar,
Zapustil te ne bo nikdar,
Ker v tvojih prsih je doma:
Vest zove kažipot se ta.

Slavko.

Bramadata in Radovan.

Indijska pripovedka. Spisal *N. Leskov.*

(Konec.)

V.

o so zvedeli služabniki, služeči na cesarskem dvoru, da je prišel mladenič, ki hoče streči divjemu slonu: zbrali so se vsi, od prvega do zadnjega, da bi videli, kaj se bo zgodilo predrznežu v staji, kjer je bil prikovan slon na eno nogo k stebri, vkopanemu globoko v zemljo in opasanemu z debelimi mednimi obroči.

Prišel je gledat tudi prvi konjar in je rekel Dolgoživu:

„No, poskusi, ako se ne bojiš! Če ostaneš cel, dobiš štirikrat večje plačilo, kakor je dobivajo drugi hlapci, in če zve o tebi cesar — smeš se nadejati njegove posebne dobrote; a če ne ostaneš cel — očitaj predrznost samemu sebi, kajti nihče te ne sili, ampak sam se radovoljno drviš v nevarnost.“

„Da, docela radovoljno“, je odvrnil Dolgoživ, „in nikakor ne za bogato plačilo in za cesarsko milost, ampak svoje življenje hočem žrtvovati zato, da pomorem drugim.“

A pri tem se je spomnil besed svojega očeta in je dejal samemu sebi: „Menim, tako ne gledam ne preblizu in ne predaleč, ampak tako, kakor mora gledati človek, ki bi naj pomagal svojemu bližnjemu v nesreči. Ako bi skrbel le za lastno prihodnjost, bi bilo to gotovo predaleč: o tem bom premišljeval pozneje.“

Tako sklenivši, je vzdihnil Dolgoživ iz dna svojih mladih prs ter je zapel poskočno pesem, ki mu je bila baš na koncu jezika. Nato je jel nasipati v pripravljene koše belega riževega zrnja. Ko so bili trije koši nasuti zvrhoma, vzdignil je prvega na glavo in je šel z njim v stajo k divjemu slonu, prepevaje si veselo pesem.

Slon ga je že pričakoval, otepajoč z dolgim rilcem; toda to pot se ni tako razljutil kakor vselej poprej. Dolgoživ mu je nasul riža v jasli ter odšel nedotaknjen iz staje. Ko mu je prinesel drugi koš, začel je debelokožec mahljati z dolgima uhljama same radosti, a ko mu je nasul sladkega zrnja tretjikrat, iztegnil je svoj dolgi rilec in je pobožal z njim Dolgoživa, laskaje in dobrikaje se mu.

O vsem tem so sporočili cesarju Bramadatu, ki je pozval neustrašljivega mladeniča pred-se, da bi tudi njega razvedril s svojo veselostjo. Ko je Dolgoživ zapel nekaj svojih poskočnih pesnic, se je s tem, kakor tudi s svojo moško smelostjo, tako prikupil benarskemu cesarju, da mu je velel:

„Bodi še nadalje neustrašljiv strežaj mojemu divjemu, prekrasnemu slonu: za to delo boš dobival več nego štirikratno plačilo mojih drugih služabnikov in jedi in pijače ti bom pošiljal z lastne mize. Kakar pa boš opravil

svoje delo, tedaj sleci navadno hlapčevsko obleko in se ogrni v tančice, ki ti jih bom poslal raz svojih ram, ter prihajaj k meni vsak dan, da me boš razveseljeval s svojim petjem in se pogovarjal z mano.“

Dolgoživ je hojeval dan na dan k Bramadatu in mu je delal kratek čas, govoreč z njim o zabavnih stvareh in prepevaje mu svoje ljubke pesmice. Naposled se je že cesar tako navadil prikupljivega mladeniča, in njegovi razgovori, toli živahni in zajedno tako globokoumni, so se mu omilili tako, da ni več puščal Dolgoživa k slonu, ampak ga je obdržal v svoji palači. Vedno mu je moral biti v bližini, bodisi v obednici, bodisi v sprejemni dvorani, in kamorkoli je šel Bramadata, spremljal ga je Dolgoživ: na vojske, na dirkališče, na lov na divjega tigra in na posete k sosednim vladarjem. A Bramadata, benarski cesar, ni nazival Dolgoživa za slonovega hlapca, ampak imenoval ga je: — moj najljubši prijatelj.

Toda niti cesar Bramadata, niti njegovi dvorniki niso vedeli, da je čašчени Dolgoživ pristen kraljevič, sin umorjenega kazaljskega cesarja Radovana.

In tako sta preživela Bramadata in Dolgoživ v prijaznem občevanju celo leto, a v drugem letu se je pripetilo mej njima nekaj posebnega.

VI.

Jezdil je nekoč cesar Bramadata na lov na tigre; spremljali so ga njegovi najboljši strelci, a poleg njih tudi Dolgoživ. Lov je bil prekrasen: nastreljali so raznih zverij že na kupe. Kar je skočil nenadoma velik tiger iz zasede ter je bliskoma skakaje semtertja raztrgal nekaj lovcev; a nato se je zopet izgubil v goščavo. Predrzna žival je cesarske strelce razsrdila tako, da so jo na vse strani udrli za silovito zverjo, pustivši Bramadata samega. Sredi največje goščave je šele zapazil cesar, da je docela osamljen in da ga spremlja jedino-le Dolgoživ.

Tedaj pa je dejal Bramadata Dolgoživu:

„Smrtno sem se utrudil, drveč neprestano na konju po žgočem solncu. Rad bi nekoliko zadremal, a bojim se, da bi me spečega pičil strupen gad. Razbrzdaj najina konja in ju priveži k drevesu, da se bodeta pasla krog njega po sočni travi! A sam se vsedi in daj, da položim svojo trudno glavo na tvoji koleni ter me varuj strupenih kač, ko bom spal, da si nabereš novih močij.“

„Dobro“ — je odvrnil Dolgoživ — „takoj se zgodi po tvoji volji.“

Dolgoživ je razbrzdal konja, zrahljal njima sedli na hrbtu in ju privezal za dolg jermen na drevo, da bi se pasla po zelenici. Nato je pregrnil svoj plašč, se vsedel pod drevo, položivši nogi navskriž, in položil na svoji koleni glavo cesarja Bramadata. A ta je, spehan in omočen od vročine, takoj trdo zaspal, brž ko je položil glavo na koleni Dolgoživovi.

Dolgoživ je mirno sedel in pazil, da bi se ne prikradel iz visoke trave strupen gad, ki bi utegnil pičiti spečega cesarja. Razgreto glavo Bramadatovo je hladil mahaje z zeleno vejico; a ko je tako zrl v mirno obličje, es ej globoko zamislil.

„Glej, tu-le na mojih kolenih spi Bramadata, cesar benarski, ki je povzročil toliko zla našemu cesarstvu kazaljskemu: — pobil je naše najboljše ljudi, a ostale je odgnal s seboj v sužnost ali jih pa pokvaril, da so postali iz krotkih ovčic krviželjne zveri; — pobral nam je vso živino, žito in zaklade suhega zlata; — opustošil nam je polja, da se šopiri sedaj po njih trnje in osat; — in slednjič, sramotil mi je mojega očeta in mojo mater, umoril ju brez slehernega vzroka in jima niti spodobnega pogreba ni privoščil, želeč, da oklujejo njuni telesi ptice pod nebom in da se valjata v razbeljenem prahu v posmeh mimogredočim. Glej, kakšna priložnost se mi nudi baš sedaj, da mu poplačam vse to zlo!“

Ko je Dolgoživ tako premišljeval, še niti zapazil ni, da mu je roka nehoté potegnila meč iz nožnice. In dvignil je ostrobrušeni meč nad razgaljeno grlo Bramadatovo. Toda, ko je Dolgoživ baš hotel zasaditi meč v beli vrat spečega cesarja, šinile so mu v spomin poslednje besede očetove, in dejal je samemu sebi:

„Ali mi niso veleli oče, ko so jih pripeljali na morišče: „Moj sin, Dolgoživ, ne glej ne predaleč in ne preblizu in pomni, da se sovraštvo ne pomiri s sovraštvom, ampak z dobrosrčnostjo!““ Ne bilo bi prav, če bi ne poslušal poslednjih besed očetovih.“

Tako je besedoval Dolgoživ samemu sebi in je zopet vtaknil meč v nožnico.

Toda silna borba ni takoj utihnila v srcu cesarjevičevem, kjer se je borila temna strast maščevanja z lučjo dobrohotnosti. Trikrat ga je prevzela žeja po maščevanju in trikrat je potegnil znova meč iz nožnice ter nameril njegovo ostrino nad razgaljenim vratom Bramadatovim: a vselej ga je zopet potisnil v nožnico, spomnivši se besed očetovih.

A ko je vtaknil poslednjikrat svoj meč v nožnico, je Bramadata silno vztrepetal v spanju, a prebudivši se, je dejal Dolgoživu:

„Krepko sem spal, a prestrašil sem se tako, da trepečem kot šiba na vodi.“

„Čemu neki?“ — ga je vprašal Dolgoživ.

„Imel sem strašne sanje! Sanjalo se mi je namreč, da si ti zgrabil za ostri meč in mi hotel z njim prerezati vrat.“

VII.

Ko je to izgovoril Bramadata, vzplamtelo je mahoma zopet maščevanje v duši Dolgoživovi, in dejal je razjarjeno:

„Kar se ti je sanjalo, to se je tudi resnično godilo!“

Izpregovorivši te besede, je prijel z jedno roko Bramadata za lase in mu je pripognil glavo črez svoje koleno tako, da je trščalo grlo navzgor, a z drugo roko je zgrabil meč, nastavil mu ga na grlo ter nato izpregovoril:

„Vedi sedaj, Bramadata, cesar benarski, da sem jaz Dolgoživ, sin Radvana, kazaljskega cesarja! Prizadel si nam temo gorjá: vzel si nam živino in pridelke, zaklade in vso zemljo, in umoril si mi še naposled moja dobra roditelja. A sedaj je prišla vrsta nate, — le pokesaj se še brž za svoje hudobije!“

Že je hotel Dolgoživ prerezati Bramadatu grlo, ko oblijejo prepadeno lice cesarjevo vroče solze; objel je Dolgoživu koleno in jecljal z žalostnim glasom:

„Pusti mi življenje, sin moj, Dolgoživ! Pusti mi življenje, in daj, da še gledam luč solnca!“

A Dolgoživ se je nasmehnil in odvrnil:

„Saj si vendar ti cesar! Čemu prosiš tedaj milosti?“

„Ah, moj sin Dolgoživ“, — odvrnil mu je Bramadata — „res, vse svoje življenje sem bil največji gospod, in sleherno življenje podložnih je bilo v mojih rokah. A sedaj je doletelo mene samega. Sedaj me imaš v oblasti ti, a jaz vidim vse svoje strašne grehe, ko sem ljudem končaval življenje, katero so prejeli od Boga, vidim vse svoje hudobije in duša mi poka zaradi tega žalosti in kesa: pusti mi življenje, Dolgoživ, moj sin! — Moj sin, Dolgoživ, pusti mi življenje in veruj mi: ako ne vsekaš z mečem po mojem vratu in mi ne oddeliš glave od pleč, živel boš srečnejše in zadovoljnejše, nego če se maščuješ za zlo, ki sem je storil tvojima roditeljema.“

A Dolgoživu so prišle zopet na misel poslednje besede očetove; plegla se je jeza v njegovi duši in porajalo se je prejšnje usmiljenje, da je vtaknil meč v nožnico ter dejal:

„Puščam ti življenje, a tudi ti je odsihdob ne končuj nikomur več!“
Nato je vstal cesar Bramadata in objel Dolgoživa, in obema je bilo, kakor da sta se na novo porodila.

VIII.

Razpletla se je po tem burnem prizoru mej njima govorica in cesar Bramadata je hotel izvedeti vse zlo, katero so morali Dolgoživ in njegova roditelja pretrpeti zaradi krutega preganjanja, in čemu se je Dolgoživ premagal, da je zadušil silno maščevanje v sebi. Dolgoživ je razkril Bramadatu vse svoje življenje, a ko je omenil besede očetove, ki so tudi sedaj zadušile v njem silno jezo, „ne glej v življenju ne predaleč, ne preblizu, in pomni, da se sovraštvo ne pomiri s sovraštvom, ampak z dobrosrčnostjo“, — tedaj je vprašal cesar Bramadata:

„Razloži mi, moj sin Dolgoživ, kaj pomenijo te besede, da se bom mogel tudi jaz po njih ravnati!“

In Dolgoživ mu je odgovoril: „Besede očetove, ki so mi jih položili pred smrtjo na srce, razumevam, o cesar, tako-le: „„Ne glej v življenju predaleč““ — to pomeni: ne pusti, da se ščeperi sovraštvo dolgo v tvojem srcu; a „„ne glej preblizu““ — pomeni: ne obsodi prenašlo svojega bližnjega, ampak skušaj ga privedi na pravi pot. Besede pa, ki jih je izustil moj oče, da „„sovrastvo se ne pomiri s sovraštvom, ampak z dobrosrčnostjo““, te pravijo, da kljub temu, da si mi umoril očeta in mater, se ne smem maščevati nad teboj. Ako bi jaz umoril tebe, ugonobili bi mene tvoji prijatelji, a moji privrženci bi maščevali mene: in tako bi se sovraštvo nikdar ne pomirilo, temveč le razširjalo brez konca in kraja. A sedaj, ko nisem gledal predaleč, zapodivši zlobo iz srca, in ko nisem gledal preblizu, ker sem verjel

tvoji obljubi, da ne boš več moril ljudi, sedaj tudi spoznavam, da se sovraštvo pomiri le z usmiljenjem in dobrosrčnostjo.“

Ko je tako Dolgoživ razložil cesarju benarskemu pomen zadnjih besed Radovanovih, tedaj se je zamislil Bramadata in na vejicah so se mu zasvetile solze. —

In rekel je Bramadata potrpežljivemu in usmiljenemu mladeniču:

„Kratke so tvoje besede, o moj sin, a obseval jih bo žar svete resnice, dokler bo živel človeški rod na zemlji.“

In od tega časa se je cesar Bramadata docela izpremenil. Nikomur ni povzročal krivice, ker ni gledal ne predaleč in ne preblizu in ker je pomnil, da se sovraštvo ne pomiri s sovraštvom, ampak z dobrosrčnostjo.

Spomini iz otročjih let.

(Piše L. Černej.)

20. Komedija.

Bilo je poletnega popoldne. Otroci smo se igrali pri kapelici sredi vasi, v kateri izvira hladen studenček. — „Glejte, glejte!“ je zavpil jeden izmed družbe, kažoč s prstom proti oni strani, kjer se zavije cesta v vas. Trije konjički, mali kakor oslički, so vlekli hišici podoben voz. „Komedija!“ je zaklical sosedov Tine in črez dober trenutek smo hiteli vsi pozdravit čudne goste.

Kuštrava ženska je držala pri prednjem oknu za vajeti. Skozi druga okna so moléle otročje glave. Za vozom pa so korakali trije večji fantje in velik mož, trdne postave in resnega lica — posestnik „komedije“. To je bila vsa družba. Ne, pozabiti ne smemo dveh srednjevelikih rjavih psov, ki sta šla vštric z gospodarjem. Dasi me je zanimalo vse, sem si vendar ravno ta psa najbolj ogledal. Bila sta takozvana „puldoksa“, kakoršnih še nisem videl prej nikdar. Z začudenjem sem opazoval njuno ostro zobovje, ki sta je vedno kazala svetu, bolj nego naš Vari, kedar je bil najbolj hud.

Blizu si nisem upal. Sploh smo vsi nekoliko bolj od daleč šli za vozom; kajti tisti mož nas je večkrat prav grdo pogledal.

Pred krčmo se je ustavil voz. Rad bi bil videl, kaj bo iz tega, pa poklicala me je dekla, ki je prišla pome, češ, da je čas za na pašo. No, tudi drugi dečki so jo kmalu popihali, kajti gospodar „komedije“ je zakričal: „Zdaj le domov! Zvečer pridite, pa denar prinesite!“

Preprosil sem stariše, da sem smel pasti tistokrat okrog doma. Bal sem se namreč, da bi sicer kaj ušlo mojim očem. Med pašo pa sem večkrat skočil v vrt k materi ter jih nagovarjal, da bi šli zvečer na komedijo. Mati pa niso hoteli nič vedeti o tem in so se izgovarjali, da tudi nimajo denarja za to. Bil sem potlačen.

Ravno sem vgnal kravo, kar se oglasi na vasi grozno bobnanje, kakor da bi prišli sami pravcati Turki. Takoj sem vedel, kaj to pomeni. Nisem utegnil dejati belki verige okoli vratu, ampak takoj sem pohitel na cesto. Oni mož je udrihal z vso močjo po velikanskem bobnu, oziraje se na vse strani, od koder so prihajali radovedneži, najbolj seve mladina. Ko se mu jih je zdelo dovolj, je začel oznanjevati, da bo po večni luči pred krčmo velika predstava. Našteval je, kaj vse se bo videlo za malo denarja. Tedaj me je obšlo nepremagljivo poželenje in obrnil sem še jedenkrat s prošnjo do matere, ki jih je bilo ropotanje privabilo na dvorišče. Zastonj. „Tiho mi bodi!“ so rekli in jaz sem vedel, da moram biti res tiho. Žalosten sem šel na cesto, da bi še vsaj jedenkrat videl tisti — boben. Tukaj mi je šepnil sosedov Tine: „Ali greva?“ Povedal sem mu, da ne bo nič, a on mi je prigovarjal, da bi šla kar na tihem. Ugovarjal sem mu, češ, da nimam denarja, a on je odvrnil: „Saj ga tudi jaz nimam — bodeva pa od daleč gledala!“ Tedaj sem mu hvaležen prikimal in zmenila sva se, da se snideva o večni luči pri kapeli.

Hud boj je bil v meni. Vest mi je pravila, da ne smem, a poželenje mi ni dalo miru, dokler ni naposled zmagalo. Po večerji — nič mi ni šla v slast — sem se izmuznil skrivaj iz sobe. Pri kapeli me je že čakal Tine. Tekla sva proti prostoru, kjer se je imela vršiti predstava. Na dolgih drogih je gorelo nekoliko bakelj. V krogu so bile položene na sodčkih za pivo deske, na katerih je že sedelo nekoliko ljudi. Več jih je stalo za temi klopmi. Midva s Tinetom sva se postavila v precejšnji daljavi.

Kmalu je zapel zvonček in stopil je med klopi v čudni opravi gospodar „komedije“. Rekel je, da se bo sedaj začelo, a prej še bode pobral denarje. Kdor ne plača, naj se pobere! — Pobrala sva se res s tovarišem, a ne daleč; zakaj kmalu je zopet zazvonilo in nastopil je eden izmed konjičev. Na povelje gospodarjevo je dirjal, skakal, se obračal, hodil po zadnjih nogah, se vlegel, kakor da bi bil mrtev, naštel z nogo, koliko je star, in Bog ve, kaj še vse. Nisem se mogel dovolj načuditi „pametni“ živali.

Ko je konjiček pokazal svojo umetnost, so prišli tisti trije fantje, ter skakali in plesali, da sem mislil, ti si morajo noge polomiti.

Sedaj je sledila za-me najzanimivejša točka. Gospodar je zažvižgal in priskočila sta tista rjava psa. Mož je razkladal na dolgo in široko, kako sta „pametna“. Nato jima je velel skakati čez palico in skozi obroč, kar sta izvrstno izvedla. Še marsikaj sta pokazala. Sedaj jima vrže gospodar veliko vrečo, rekoč: „Pazita!“ „Petak dobi“, nadaljuje proti gledalcem, „kdor jima vzame vrečo!“ — Neki mož, ki ga je imel precej v glavi, je res hotel dobiti petak. Prijel je za vrečo, a psa sta tako zarenčala, da si je kmalu premislil ter se streznil. — Ko ne mara nihče drugi poskusiti, prime gospodar sam hitro za vrečo ter jo vrže čez ramo. Psa pa jo zgrabita, vsak pri svojem koncu, in trgata med groznim renčanjem, dokler je ne dobita z rame. Na gospodarjevo povelje priskoči malo dekletce ter mirno odnese vrečo. On pa začne zopet hvaliti psa, rekoč: „Ej, pametna sta, pametna. Takoj se bode te prepričali!“ Ozre se nekoliko okrog, migne z roko, pa reče: „Kastor, Poluks, zgrabita tiste, ki niso nič plačali!“

Otroci Božji, tega vam pa ne morem popisati, kar je sedaj prišlo! Jeden izmed psov je skočil na nasprotno stran, a jeden se je zakadil naravnost proti nama s Tinetom, ki sva bila med predstavo že prav blizu prilezla. Ne vem, ali sem skočil ali zletel, le to še pomnim, da sem ležal v tistem trenutku sredi bližnjega potoka. Kmalu sem bežal proti domu, kar so me nesle noge. Vkljub temu, da sem bil moker do kože, me vendar ni prav nič zeblo, še vroče mi je bilo. Hotel sem tiho zlezti v sobo, toda vrata so bila zaprta. Zdaj se me je še-le polastil kes. Dolgo si nisem upal potrkati, a potem sem se le osrčil. Kmalu so se odprla vrata, a v istem trenutku jih je padlo nekaj prav gorkih po meni — Mati so bili. — Ko sem se preoblačil, so stopili oče v sobo. Bili so zelo hudi in skoraj bi jih bil dobil še jedenkrat. Ko so me šli iskat, so namreč srečali na dvorišču belko, ki je v svoji lahkomišelnosti nisem bil pripel. Med privezavanjem so zaslišali moj jok in se vrnili v sobo.

Iskreno sem prosil odpuščanja, a še bolj iskreno sem obljubil sam sebi, da bom vselej lepo ubogal svoje stariše. Komedije pa sem bil sit do grla. Tako tudi Tinče. Presneti pes ga je bil zgrabil za obleko, ga potegnil v sredino gledalcev ter ga valjal po tleh. Da - si ga ni ugriznil, ga je vendar prestrašil tako, da je siromak skoraj vse pozabil, kar je poprej videl.

Pod sv. Višarjami.

Lepo vas prosim, ali je kaj čudnega, če žejen človek pije? Ej, kaj še, to ni čisto nič nenavadnega. No, ako pa koga žeja muči, in je vrhtega namenjen še na večurno, težavno pot na visoko goro, potem pa že celo ni nič posebnega, če si pod goro privošči kozarec pijače.

To torej ni bilo novo, če smo se krepčali romarji, ki smo se bili namenili na božjo pot na sv. Višarje, pri zadnji gostilni v ravnini, ali to se je meni silno čudno zdelo, da so jo otroci — trije so bili — tako naglo pomaknili iz hiše, ko je naša družba vstopila. Res je, da nas je bilo kakih petnajst, pa taki vendar-le nismo bili, da bi morali otroci pred nami bežati in se skrivati!

Pa saj se nas niso zbali, ampak razveselili! In zakaj? Zato, ker romarji radi dajejo miloščino, otroci pod sv. Višarjami pa še raje sprejemajo milodar. Vidite, to je bilo! Mimica, Lojzek in Rezika so se poprej igrali v hiši, ko so pa nas zapazili, šli so brž na delo — na beračijo. Oj, ti otroci! Kako težko so pričakovali praznika Vnebohoda Gospodovega, ko začno prihajati božjepotniki na sv. Višarje! Kako dolga in žalostna se jim je zdela zima, ker ni bilo nikogar, da bi jim bil delil darove! Če pa ni krajcarjev, ni kruha, ni sladkorja, ni igrač, ni — nič...

Naša družba je storila v gostilni svoje, na otroke ni mislil nihče več, se jaz ne, ki sem jih precej na piko vzel. Ko smo pa dospeli v strmo sotesko, glej jih vse tri! Lojzek najprvi, roke ima sklenjene, pa ne moli, temveč

prosi: „Krajcarjev, krajcarjev!“ Za njim pa Rezika in Minica s taisto prošnjo. Kaj smo hoteli? Posegli smo vsak v svoj žep, poiskali nekaj drobiža in ga razdelili malim prosjakom. Ne vem že natanko, koliko smo jim dali, to pa lahko trdim, da ni bila slaba. Mi nismo bili slabe volje, ta in oni se je obnesel. Škodovalo nam ni, vsaj do doma ni nobeden beračil.

Kako je bilo z božjo potjo, koliko se je vsakdo priporočal Materi Božji sv. Višarski, vse to naj ostane nezapisano: samo toliko pripomnim, da se nismo nikoli kesali zaradi te poti.

Mrzlo je bilo drugo jutro, vse smo dobro opravili na sv. Višarjah, torej domov! Pa pod goro smo našli zopet svoje znančke: Lojzka, Minico in Reziko. Zopet so nam klicali: „Krajcarjev, krajcarjev!“ Dali so samo nekateri, zakaj kar smo mislili storiti dobrega, storili smo na gori. Mikalo me je samo nekaj. Lojzek je imel noge obvezane. Ali si je kaj naredil, ali se je nalašč našemil, da bi več priberačil, ne vem. Mogoče je oboje. Zaradi dobre sreče prejšnji dan je morda preveč skakal in se kaj pobil. Morda je imel pa tudi toliko beraškega talenta, da se je delal pohabljenega... Hm, to bi pa ne bilo lepo! Sploh — — hm, najlepši spomin na sv. Višarje mi ta mlada beraška trojica ni ostala. Upam pa, da danes ni več tako. Najbrž nosi Lojzek sedaj že sanke na sv. Višarje in si z delom služi kruh, ne pa z beračenjem.

J. Štrukelj.

Kaj so nam pripovedovali naš dedek?

(Spisal Zorán.)

7. Trdež in Bogomil.

Bila sta berača Trdež in Bogomil. Hodila sta po svetu in živel ob miloščini dobrih ljudi. Vse njuno imetje je bila stara zakrpana obleka, dve grčavi palici, na kateri sta se opirala, in dve torbi, v kateri sta spravljala milodare. Jedno torbo je nosil Trdež, jedno pa Bogomil. — Trdež svojega tovariša ni imel rad, čeravno je Bogomil največ naprosil, ker se je smilil ljudem; bil je namreč slep. Marsikatero „žaltovo“ je moral Bogomil prestati od svojega trdosrčnega tovariša. Če sta kaj naprosila, moral je vsikdar Bogomil nositi v svoji torbi, Trdežu pa je mahala prazna torba ob strani. Kar je bilo boljšega za usta, je vse pojedel Trdež sam, le suhe skorjice je dajal svojemu slepemu tovarišu.

Nekoč sta se trudna vsedla v travo ob cesti, da bi južinala in si počinila. Bogomilu je dal Trdež kos starega črnega kruha, sam pa je jedel in otepal belega.

„Ti pa ne ješ trdega kruha“, je rekel Bogomil, ko je slišal, kako je tovariš cmokal in jedel.

„Dober nos imaš!“ se je zarežal Trdež nad njim.

Kaj je hotel? Moral mu je dati polovico belega kruha, in to ga je peklo. Premišljeval je, kako bi se znosil nad bratom.

Ko sta se najužinala, sta šla naprej. Prišla sta do jarka ob cesti, kjer je rastlo vse polno kopriv.

„Čez vodo morava, podvihaj si hlače!“ je dejal Trdež in je zavedel Bogomila v jarek mej žgoče koprive. Milo je zastokal, ko je moral stopati s podvihanimi hlačami po pekočih koprivah. Ker ni videl, je mislil, da zdaj in zdaj bode res stopil v vodo.

Za nekaj časa ga je Trdež potegnil za roko zopet na cesto, rekoč: „Če si prej ovohal, da sem jaz jedel bel kruh, zakaj pa sedaj nisi ovohal, da bodeš po koprivah hodil in ne po vodi!“

Prišla sta do vode.

„Odviši si hlače, ker koprive so na potu!“ rekel je Trdež, in zavedel je Bogomila v vodo, da je imel čisto mokre hlače.

Nekoč sta sedela v gozdu pri vrelcu in počivala. Trdež je jedel dober, rahel kruh, a Bogomilu je dal le nekoliko trdih skorjic. Žejo sta si gasila s hladno vodo iz bistrega vrelca.

„Ker imaš tako dober nos, da vse ovohaš, hodi sam; bodeš že ovohal, kje je pravi pot in kje ne.“ Rekši to se je Trdež zlobno zasmejal, odšel in pustil slepega Bogomila pri vrelcu.

Bogomil si je pokrtil lice z rokama in je milo jokal; slepec sredi velikega gozda, kam se naj obrne!? Tožil je Bogu svojo nadlogo.

Jokal je dolgo, dolgo, kar zasliši, da je pribrenčala čebela. In čuj, ali ne govori? Pač, razločno je slišal:

„Tukaj nekje mora biti, tukaj mora biti živi vrelec. Matica mi je pravila o njem, da ima to moč, da slepec spregleda, če se umije ž njegovo vodo. Pa, jaz reva, kako se naj umijem! Če v vodo zletim, se potopim, in h kraju vode ne morem, ker ne vidim. Toliko sveta sem preletela torej zastonj in nikdar več ne bodem videla zlatega solnčeca in pisanega cvetja duhtečih cvetic in dreves, in nikoli več ne bodem z vami, ljube sestrice, stavila iz voska satovja in nabirala sladkega medu...“

Pazno je vlekel Bogomil vsako besedo na uho, niti dihali si ni upal, da bi ne preslišal česa. Usmilila se mu je uboga čebelica in rekel je: „Kje je isti živi vrelec, draga čebelica, o katerem govoriš, in kako ti naj pomorem?“

„Oj, dobri človek, tukaj nekje mora biti; samo kapljico vode iz njega kani na moji očesci in spregledala bodem.“

Potipal je okrog sebe, da bi našel vrelec, iz katerega sta si prej s Trdežem zajemala pitno vodo. — Nakrat je v listju nekaj zašumelo. Posluhnil je.

„Oh, jaz ubožica, tako daleč sem prišla in sedaj niti ne vem, kje je živi vrelec. Pa tukaj nekje mora biti, vsaj tako mi je pravila moja tetka, stara miš. Kako se naj umijem, če ne vidim vrelca! In če tja grem, pa padem vanj in se utopim, ker bi ne videla ven priti, moji ubogi mladiči tam na polju bi ostali sirote, če bi njihove dobre mamice ne bilo več nazaj!“

„Nič se ne boj, ljuba miška“, je dejal Bogomil, „bodem te pa jaz umil.“

„Oj, ti dobri človek, kako ti bodem hvaležna!“

Tipal je okrog in tipal z rokami in slednjič je le pritipal vrelec. Namočil je roko v vodo in — hipoma ga je obšla misel: „Umij se, morebiti še ti spregledaš!“ In umil se je. Ko je potegnil z vodo iz živega vrelca preko oces, bilo mu je, kot bi počila mrena na očesih in se odluščila. Da, videl je, videl! To je vrelec in iz njega žubori voda v majhnem jarku po gozdu naprej. Pri vodi rastejo lepe potočnice, modre-kot sinje nebo, povodne lilije in druge cvetice. Okrog in okrog dije vse v cvetju in košato drevje se dviga visoko proti nebu. Tamkaj-le je skočila urna veverica, tukaj kljuje žolna ob votlo deblo, tam pa skakljajo druge drobne ptičice. Vse to je videl, videl in se veselil. — Zgrudil se je na kolena, sklenil roke in iz njegovega srca je prikipela vroča molitev, iskrena zahvala Vsemogočnemu, ki mu je na tako čudovit način zopet podelil vid.

Kanil je potem čebelici in miški nekoliko vode iz živega vrelca na oči, in spregledali sta. Kako sta bili veseli!

„Nikdar ti tega ne pozabim“, je dejala čebelica, „kadar me bodeš potreboval, le spomni se me in me pokliči, in pomagala ti bodem.“

„Tudi jaz te nikoli ne pozabim“, rekla je miška, „le spomni se me in zažvižgaj, ko bi me potreboval, in pomagala ti bodem.“

Brenčé je veselo odletela čebelica k svojim sestram, da jim bode marljivo pomagala nabirati sladki med, miška pa je odhitela k svojim mladim, ki so jo željno pričakovale. Napolnil si je Bogomil stekleničico, ki jo je imel pri sebi, s čisto vodo iz živega vrelca ter je tudi odšel po gozdu naprej.

* * *

Prišel je v bogato deželo, v kateri je vladal mogočen kralj, a vkljub vsemu bogastvu so bili ljudje tihi in žalostni. Kraljeva jedina hči je bila popolnoma oslepela. Poklical je kralj vse imenitne zdravnike iz vseh krajev, a pomagati ni mogel nihče. Ljubil je kralj svojega jedinega otroka, kraljičino, neizmerno in razglasil je torej, da dobi oni, ki bi jo ozdravil, pol kraljestva in kraljičino za ženo. Mnogo se jih je oglasilo, a nobenemu se ni posrečilo.

Nekega dne je prišel v kraljevi grad uboren berač, ki je trdil, da bode ozdravil kraljičino. Niso mu hoteli verjeti. Ko pa je prosil in zatrjeval, da, če je on ne ozdravi je nikdo ne ozdravi, so ga vendar pustili h kraljičini. Ta berač je bil Bogomil. Omočil je kraljičini oči z vodo iz živega vrelca, katero je imel s seboj v stekleničici, — in izpregledala je. — Neizrečno veselje je zavladalo po gradu, po mestu, po vsej deželi. Streljali so, godli in zastave so razobesili raz hiš. Kralj je poklical Bogomila pred-se.

„Kaj želiš, dragi moj, za plačilo?“ ga je vprašal.

„To, kar si obljubil, presvitli kralj“, je odgovoril Bogomil.

„A beraču vendar ne morem jaz, mogočen kralj, dati kraljičine za ženo!“

Pristopil je minister rekoč: „Ne spodobi se, da bi kralj ne bil mož-beseda.“

„Je že prav“, je rekel kralj, „mož-beseda hočem biti, pa moke nimamo, da bi kaj spekli za gostijo.“ Obrnil se je k Bogomilu ter nadaljeval: „Imam

devet skednjev in pred vsakim stoji devet vozov snopja pšenice, ki smo jo ravnokar poželi. To pšenico mi zmlati do jutri in potem si lahko dovolj moke naveljemo za gostijo.“

Kralj je vedel, da to ni mogoče, in menil je, da se je odkrižal berača za vselej. Bogomil je odšel s povešeno glavo, ker tudi on je uvidel, da mu nikakor ni mogoče izvršiti tega. Pa hipoma se je spomnil miške; saj je rekla, da mu bode pomagala, če bi jo potreboval. Zažvižgal je, in prišla je miška.

„Česa želiš, dragi moj?“

„Kralj ima devet skednjev in pred vsakim je devet vozov pšenice in to pšenico mi je omlatiti do jutri. Pomagaj mi, če moreš.“

„Bodi brez skrbi, pšenica bode jutri omlačena“, je rekla in odhitela.

Miška je poslala sporočilo k vsem mišim po vsej deželi, in po noči so se zbrale pri kraljevih skednjih. Planile so na vozove s snopjem in luščile zrnje in klasovje. Rmeno pšenico so nosile v skednje na kupe, pleve so metale raz vozov pred skednje, prazna slama pa je ostala na vozovih. Do jutra je bilo vse dokončano.

Kako se je začudil kralj, ko je zvedel, da je pšenica omlačena in že tudi izvejana! — Kakemu princu bi bil že dal kraljičino za ženo, še knezu ali grofu tudi, a — beraču tega ni mogel. Poklical je torej Bogomila pred-se, da bi ga kakor že odpravil, ker dane besede tudi ni hotel prelomiti.

„To si vrlo opravil“, mu je dejal, „a vendar sam tudi uvidiš, da kraljičina in berač ne moreta biti v navadni cerkvi poročena. Postavi torej v treh dneh zunaj pred mestom iz voska tako veliko cerkev, da bodo svatje in vsa moja vojska imeli v nji prostora dovolj, in v tej cerkvi bodeta poročena.“

Mislil je kralj, da se je za gotovó iznebil sitnega snubača. Pa se ga ni. Poklical je Bogomil čebelico in ji je potožil kraljevo povelje. Odletela je čebelica in prišle so čebele iz vseh dežel ter so stavile vso noč. Ko je prisvetila zjutraj zlata zarja, stala je pred mestom veličastna cerkev. Bila je bela kot marmor, imela je dva visoka zvonika in vse polno stolpičev in drugih okraskov, skratka, bila je veličastna cerkev, da ji ni bilo jednake. Prostorna je bila tako, da bi bil lahko v nji obrnil vsako, tudi največjo cerkev.

Vse je hitelo iz mesta gledat krasno cerkev, tudi kralj je prihitel in se je čudom čudil veličastni stavbi ter je vzkliknil: „Resnično, ta berač ni navaden človek, prav pravi pregovor, da ne smemo človeka soditi le po obleki, le po zunanjem.“ In z veseljem je dal Bogomilu kraljičino za ženo.

Obhajali so veselo svatbo, kakoršne že dolgo, dolgo ni bilo. Vse mesto je bilo v cvetju in zastavah, in celo tla so bila pokrita z dragocenimi preprogami.

Ko so se peljali iz kraljevega gradu v cerkev zunaj mesta k poroki, je bilo ob cesti mnogo beračev, ki so prosili. Bogomil je zagledal mej njimi tudi Trdeža, ki je pa bil slep. Bog ga je namreč kaznoval, ker je bil tako trdega in neusmiljenega srca. Bogomil mu je vrgel cekin ter se je peljal dalje.

Živel je Bogomil še mnogo let, in ko je stari kralj umrl, vladal je on, in ljudje so ga ljubili, ker bil je moder in pravičen vladar, ter usmiljen do ubogih.

Iz Sokratovega življenja.

I.

Med potratnimi in zapravljivimi Atenci se je odlikoval Sokrat po svoji priprosti. Oblečen v svoj priprosti plašč je hodil celo po zimi bosonog. Jedel in pil je samo najnavadnejše in bil pri tej priprosti hrani zdrav celo za časa kuge, ki je pomorila tisoče njegovih someščanov.

Njegovo geslo je bilo: „Nič potrebovati je božje, in malo potrebovati je božanskemu najbližje.“ Nekoč se je pritoževal pri njem odličen Atenec, da je življenje v Atenah vendar čudovito drago. In računil mu je, kako drag je škrlat, najboljša vina in druge dragocenosti.

Sokrat se je napotil z njim v različne prodajalnice, kjer so se prodajala živila. Moka in slive so bile po ceni. Nato ga je peljal v prodajalnico sukna. Navadno blago je bilo dobiti za jako majhno ceno. „Vidiš“, je rekel Sokrat odličnemu možu, „meni se zdi življenje v Atenah popolnoma poceni!“

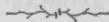
C v e t.

Na ravnem polju cvet droban
Mi snežnokril cveti;
Kot biser se ta cvet rosan
Mi v solnčecu blišči.

A tamkaj že teman oblak
S pogubo mu preti.
Če se spusti oblak težak,
Cvet drobní vgonobi.

Ta drobní cvet si dete ti,
In strast — oblak teman,
Oj, pazi; če ne čuvaš mi,
Cvet bodeš ukončan . . . !

Ksaverijeva.

Junak in konjič.

Junak konjiča je sedlal
In zraven mu besedoval:
Predragi ti konjiček moj
Me nesel danes bodeš v boj.
Saj to ne bode prvokrat,
Lahko pa morda zadnjokrat,
Ko skupaj bova v bitko šla,
A skupaj ne iz nje prišla.
Zapomni to konjiček si,
Kar ti tovariš tvoj veli,
Ki dvajset te je jezdil let.
Če videl boš, da padem jaz,
Iz boja teci mi tačas,

Kar urne te nesó noge,
Čez polje teci, čez gore,
Naprej do male kočice,
Ki tebi dobro znana je.
Spoznala bo te mati, znam,
In prišla ti odpirat hram.
Naznani materi doma,
Da naj ne žali si srca,
Da čakati me treba ni:
V nebesih zopet me dobi!

Slavko.

Babica moja . . .

Bledolična, srebrokodra,
Ljubezniva, sila modra
Bila babica je moja.

Mene je tako ljubila!
Vedno kaj mi je kupila
Moja babica predobra.

Negovala, pestovala,
Kakor angelj me čuvala
Vedno babica je moja.

Kodre temne mi gladila,
In ljubeče govorila
Babica mi je o Bogu;

O Miklavžu, o svetnikih,
O spasiteljih velikih
Moja babica je znala.

Rada jaz sem jo imela,
Saj najbolj me je umela
Babica predobra moja.

Dolgo let jo krije tmina,
Tiha zemeljska globina,
Jaz pa sem ostala sama.

Ljudmila Modičeva.

Iz zaklada naših pregovorov.

7. Vsak je sam svoje sreče kovač.

Pomen tega pregovora je: kdor je srečen, si je sam pridobil svojo srečo; kdor pa je nesrečen, je tudi sam zakrivil svojo nesrečo.

Da to resnico lažje spoznamo in priznamo, moramo prav razložiti. Sreča je dvojna: zunanja in notranja. Zunanji sreči so podlaga naravne ugodnosti: zadostno premoženje, častna služba, družinsko blagostanje, ljubo zdravje, dobri sosede, plemeniti prijatelji in tovariši itd. Te ugodnosti so seveda večkrat slučajne, torej ne vselej v naši oblasti. Vendar se mora reči, da človek, kateri je bil od mladih nog moder ter priden in vsestransko pošten, si navadno zagotovi tudi zunanje ugodno stanje. Saj pravi že naš Vodnik:

Sreča te išče, um ti je dan,
Najdel jo boš, ak' nisi zaspan.

Notranja sreča, t. j. srčna zadovoljnost, dušni mir, se seveda najlažje pridobi in ohrani, ako je v zvezi z zunanjimi ugodnostmi; a zgodovina in izkušnja pa uči, da je bilo in je premnogo ljudi v srcu zadovoljnih in srečnih, četudi brez zunanje sreče, obratno pa tudi veliko v srcu nesrečnih v kljub vsej zunanji sreči. Ker bivamo v solzni dolini, moramo biti pripravljeni na razne nezgode in se zgodaj privaditi tudi neprijetnih reči. Blagor mu, kdor se je naučil tako junaško premagovati samega sebe, da celo z radostnim srcem prenaša bridkosti in težave zemeljskega življenja, ker vé, da je tako volja božja. Sploh pa je notranja, srčna sreča tako potrebna, da bi brez nje zunanja nič ne pomagala. Torej si mora iz srca odpraviti vse zle strasti in napake, pa pridobiti si vsestransko dušno plemenitost, kdor hoče biti res srečen!

Če pa pregovor velja že za časno srečo, je veljaven tembolj za večno, ker že vsak otrok lahko razume: da pride v nebesa le oni, kateri hodi po nebeški poti, v pekel pa pride vsak, ki do zadnjega kolovrata po široki cesti, ki pelje v pogubljenje.

Vendar, ko bi hotel opisovati vse prelepe nauke, ki jih hrani v sebi ta prelepi pregovor, moral bi napisati kar knjigo. A to se je že zgodilo. Naša vrla družba sv. Mohorja je že pred leti izdala knjigo, katera prav po tem pregovoru uči in dokazuje, da istinito srečen more biti le pošten, izvrsten, plemenit človek.

Pregovor bi si bil lahko izbral tudi kako drugo rokodelstvo, n. pr.: vsak je svoje sreče šivar, tesar, zidar itd. A nobeno drugo bi ne bilo tako primerno. Za kovaški stan je treba močnih ljudi, ker kovaško delo je težko delo; tudi za pravo srečo je treba močne, junaške volje. Kar je kovano, okovano, prikovano, to tudi trdno drži: prava sreča je le ona, ki je stalna, ki pojde z nami v večnost, in bo tam povečšana do rajske večno trajne radosti!

Zatorej na noge! kladivo v roke! bodimo močni in vztrajni kovači! Vsak izmej nas se ravnaj po pravilu, katero sem zapisal ob koncu lanskega letnika v spominsko knjižico:

„Kuje se sreča, vedi, tako:
Nakovalo je sveta vera,
Ogenj milost božja naj bo,
Kladivo pa tvoja vztrajna volja!“

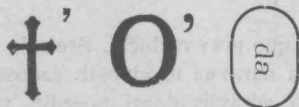
Pregovori, izreki in pametnice.

(Zapisal A. K. Sežun-ov.)

12. Kadar je v srcu veselost,
Za njo se plazi že grenkost.
13. Resničen bodi v vsch besedah,
To jed je pristna v lepih skledah.
Ta čednost lajša tudi vest,
Ter varna pot je do vseh mest.
14. Uljuden in prijazen bodi
Ljudem priprostim in gospôdi.

Rebus.

(Priobčil Fr. Zdravko.)

Raztolmačite ta-le skrivnostni napis:

O·K·R·E — S·I·S·E — D·A·N·O — B·E·S·I

Zastavica.

Ni tekoče ne trdo,
Vidno ni in ne živô;
A kjer tega dosti ni,
Tamkaj nihče ne živi.
Če pa prve črke nima,
Vedno le nazaj jo kima.

Fr. Zdravko.

(Rešitev in imena rešilcev v prih. listu.)

Rešitev „Rebusa“ v 6. številki:

Stoli stojé na nogah.

Odgonetka križne zastavice v 6. št.:

Prav so uganili: Žižek Ciril, učen. V. razr. v Vojniku; Marinič Fr. in Ornik Fr., učence II. r. pri Sv. Duhu v Haložah; Adamič Minka in Tonči, nadučit. hčerki v Ljubljani; Knific Franciška, Polak Mici, Jaklič Antonija, gojenke v uršulinskem samostanu v Loki; Jarc Minka v Braslovčah; Maté Avg. in Rudolf, Rus Iv., Tratnik Viktor, učenci III. r. na c. kr. vadnici v Ljubljani; Omladič Filip, Rojnik Avgust, Korun Karol, Cizej Anton, Matko Alojz, Brinovec Vincenc, Perger Fr., Korun Jan., Rovšnik Fr., Gralmar Jernej, Puncar Albert, Novak Ant., Perger Miha, Robida Viktor, Sporn Konrad, Korošec Anton, Lešnik Jan., Muhovec Aleksander, Čremošnik Jožef, Grah Ant., Čilenšek Jožef, učenci II. razr. v Braslovčah; Kalin Ivanka, učenka III. razreda v Kostanjevici; Kosi Mar., Herzog Leonja, Smodiš Ana, Skrlac Henrijeta, Zadravec Katarina, Repič Elza, učenke Franc-Jozefove dekl. šole v Ljutomeru; Ritter Katar., Praznik Leopold., Škoda Lenčka, učenke III. r. v Toplici pri Zagorju; Slamberger Inka in Nuša, uč. v Kranju.

Rešitev zastavice v 6. številki:

Voda.

Prav so uganili: Marinič Fr. in Ornik Fr., učence II. razr. pri Sv. Duhu v Haložah; Adamič Minka in Tonči, nadučit. hčerki v Ljubljani; Knific Franciška, Polak Mici, Jaklič Antonija, gojenke v uršul. samostanu v Loki; Maté Avgust in Rudolf, Rus Ivan, Tratnik Viktor, učenci III. razr. na c. kr. vadnici v Ljubljani; Omladič Filip, Rojnik Avgust, Korun Karol, Cizej Anton, Matko Alojz, Brinovec Vinc., Perger Fr., Korun Jan., Rovšnik Fr., Gralmar Jernej, Puncar Albert, Novak Anton, Perger Miha, Robida Viktor, Sporn Konrad, Korošec Ant., Lešnik Jan., Muhovec Aleksander, Grah Anton, Čilenšek Jožef, učenci II. razreda v Braslovčah; Kalin Ivanka, učenka III. razr. v Kostanjevici; učenci in učenke III. razreda v Planini; Hofbauer Valter, učenec IV. r. v Trzinu; Ritter Katar., Praznik Leopold., Škoda Lenčka, učenke III. r. v Toplici pri Zagorju; Slamberger Inka in Nuša, uč. v Kranju.

Vse tri so prave rešili: Mimi Rantova, poštna upraviteljica na Dobrovi; Vršič Vekoslav, Rajh Vekoslav, gimnazijca v Mariboru; Lovšin J., petošolec v Ljubljani; Turšič Vinko iz Ravni pri Sv. Duhu na Dolenjskem; Ravnik Zvezdana, Gartner Drag., Kaligar Milka, Zalaznik Franca, Walland Mici, Mally Tina, Omeje Pavla, Bihar Lenka, Fischer Anica, Sajovic Hani in Torkar Rezka, gojenke pri čč. gg. uršulinkah v Ljubljani.

„Vrtec“ izhaja 1. dné vsacega meseca in stoji s prilogo vred za vso leto 5 K 20 h, za pol leta 2 K 60 h. — Uredništvo in upravnništvo sv. Petra cesta št. 76, v Ljubljani.

Izdaje društvo „Pripravniški dom“. — Urejuje Ant. Kržič. — Tiska Katoliška Tiskarna v Ljubljani.